

**การประเมินความเสี่ยงการทุจริตประเด็นที่เกี่ยวข้อง
กับการรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของ
สถานศึกษา**

ประจำปีงบประมาณ 2568

โรงเรียนบ้านเขาแหลม

**สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สระแก้ว เขต 1
กระทรวงศึกษาธิการ**

คำนำ

โรงเรียนบ้านเขาแหลม ดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตใน การปฏิบัติงาน โดยวิเคราะห์ ความเสี่ยงการทุจริต ตามมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission) เพื่อกำหนดมาตรการสำคัญเร่งด่วนเชิงรุกในการป้องกัน ไม่ให้เกิดการทุจริต มุ่ง การบริหารงานที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ และการแก้ไขปัญหาการกระทำผิดวินัยของบุคลากรในโรงเรียนที่เป็น ปัญหาสำคัญและพบบ่อย นอกจากนี้ยังนำความเสี่ยงการทุจริตที่ได้นี้มากำหนดเป็นมาตรการภายใน เพื่อ ป้องกันการทุจริตของโรงเรียนบ้านเขาแหลมอีกด้วย เพื่อมุ่งตอบสนองต่อยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนแม่บท ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบแผนการปฏิรูปประเทศ ด้านการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคง แห่งชาติ นโยบายเสริมสร้างความมั่นคง ของชาติจากภัยการทุจริต ตลอดจนการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส ใน การดำเนินงานของสถานศึกษาออนไลน์ (Integrity and Transparency Assessment Online: ITA Online) มีค่าคะแนนที่สูงขึ้นตามเกณฑ์ที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดไว้

โรงเรียนบ้านเขาแหลม

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
ส่วนที่ 1 บทนำ	1
1. หลักการและเหตุผล	
2. วัตถุประสงค์	
3. ศัพท์เฉพาะ คำนิยาม	
ส่วนที่ 2 การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน	4
1) กำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน	
- เกณฑ์โอกาสที่จะเกิดการทุจริต (likelihood)	
- เกณฑ์ผลกระทบ (Impact)	
- เกณฑ์การจัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Degree of Risk)	
2) การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน	
3) มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน	

ส่วนที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

การมีผลประโยชน์ทับซ้อนถือเป็นการทุจริตคอร์รัปชันประเภทหนึ่ง เพราะเป็นการแสวงหาประโยชน์ส่วน บุคคลโดยการละเมิดต่อกฎหมายหรือจริยธรรมด้วยการใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่ไปแทรกแซง การใช้ดุลยพินิจ ในกระบวนการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่ของรัฐจนทำให้เกิดการละทิ้งคุณธรรมในการปฏิบัติหน้าที่ สาธารณะ ขาดความเป็นอิสระความเป็นกลางและความเป็นธรรมจนส่งผลกระทบต่อประโยชน์สาธารณะของ ส่วนรวม และทำให้ผลประโยชน์หลักขององค์กร หน่วยงาน สถาบันและสังคมต้องสูญเสียไป โดยผลประโยชน์ ที่สูญเสีย ไปอาจอยู่ในรูปของผลประโยชน์ทางการเงิน คุณภาพการให้บริการ ความเป็นธรรมในสังคม รวมถึง คุณค่าอื่น ๆ ตลอดจนโอกาสในอนาคตตั้งแต่ระดับองค์กรจนถึงระดับสังคม อย่างไรก็ตามท่ามกลางผู้ที่ตั้งใจ กระทำความผิด ยังพบผู้กระทำความผิดโดยไม่เจตนาหรือไม่มีความรู้ในเรื่องดังกล่าวอีกเป็นจำนวนมาก จน นำไปสู่การถูกกล่าวหา ร้องเรียนเรื่องทุจริตหรือถูกลงโทษทางอาญา ผลประโยชน์ทับซ้อน หรือความขัดแย้งกัน ระหว่างผลประโยชน์ ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม (Conflict of interest : COI) เป็นประเด็นปัญหา ทางการบริหารภาครัฐ ในปัจจุบันที่เป็นบ่อเกิดของปัญหาการทุจริตประพตมิชอบในระดับที่รุนแรงขึ้น และยัง สะท้อนปัญหา การขาดหลักธรรมาภิบาลและเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ อีกด้วย

โรงเรียนบ้านเขาแหลม ดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตโดย วิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริต ตามมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission) เป็นกรอบการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน

การวิเคราะห์ความเสี่ยง หมายถึง กระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เป็นระบบในการบริหารปัจจัย และควบคุมกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อลดมูลเหตุของโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายจาก การปฏิบัติงานที่ อาจเกิดการทุจริต

ประเภทของความเสี่ยง แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

1. ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk: S) หมายถึง ความเสี่ยงเกี่ยวกับการบรรลุเป้าหมายและ พันธกิจในภาพรวมที่ เกิดจากเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์และเหตุการณ์ภายนอกที่ส่งผลต่อกลยุทธ์ที่กำหนด ไว้ และการปฏิบัติตามแผนกลยุทธ์ไม่เหมาะสม รวมถึงความไม่สอดคล้องกันระหว่างนโยบายเป้าหมายกลยุทธ์ โครงสร้างองค์กร ภาวการณ์แข่งขัน ทรัพยากรและสภาพแวดล้อม อันส่งผลกระทบต่อวัตถุประสงค์หรือ เป้าหมาย ขององค์กร

2. ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operational Risk: O) เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพประสิทธิผลหรือ ผลการปฏิบัติงาน โดยความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเป็นความเสี่ยง เนื่องจากกระบวนการภายในขององค์กร/ กระบวนการ

เทคโนโลยี หรือนวัตกรรมที่ใช้/บุคลากร/ความเพียงพอของข้อมูล ส่งผลต่อประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ในการดำเนินโครงการ

3. ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk: F) เป็นความเสี่ยงเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณและการเงิน เช่น การบริหารการเงินที่ไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสม ทำให้ขาดประสิทธิภาพ และไม่ทันต่อสถานการณ์ หรือเป็นความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการเงินขององค์กร เช่นการประมาณการงบประมาณไม่เพียงพอ และ ไม่สอดคล้องกับขั้นตอน การดำเนินการ เป็นต้น เนื่องจากขาดการจัดหาข้อมูล การวิเคราะห์ การวางแผน การควบคุม และการจัดทำรายงานเพื่อนำมาใช้ในการบริหารงบประมาณ และการเงินดังกล่าว

4. ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย/กฎระเบียบ (Compliance Risk: C) เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติ ตามกฎระเบียบต่างๆ โดยความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเป็นความเสี่ยง เนื่องจากความไม่ชัดเจน ความไม่ทันสมัย หรือความไม่ครอบคลุมของกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ รวมถึงการทำนิติกรรมสัญญา การร่างสัญญาที่ไม่ครอบคลุมการดำเนินงาน

สาเหตุของการเกิดความเสี่ยง อาจเกิดจากปัจจัยหลัก 2 ปัจจัย คือ

1) ปัจจัยภายใน เช่น นโยบายของผู้บริหาร ความซื่อสัตย์ จริยธรรม คุณภาพของบุคลากร และการเปลี่ยนแปลงระบบงานความเชื่อถือได้ ของระบบสารสนเทศ การเปลี่ยนแปลงผู้บริหารและเจ้าหน้าที่บ่อยครั้ง

การควบคุม กำกับดูแลไม่ทั่วถึง และการไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบหรือข้อบังคับของหน่วยงาน เป็นต้น

2) ปัจจัยภายนอก เช่น กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับของทางราชการ การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี หรือ สภาพการแข่งขัน สภาวะแวดล้อมทั้งทางเศรษฐกิจและการเมือง เป็นต้น

ผลประโยชน์ทับซ้อน หมายถึง สภาวะการณ์ หรือข้อเท็จจริงที่บุคคล ไม่ว่าจะเป็นนักการเมือง ข้าราชการ พนักงานบริษัท หรือผู้บริหารซึ่งมีอำนาจหน้าที่เจ้าหน้าที่ของรัฐ ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งหน้าที่ ที่บุคคลนั้น รับผิดชอบอยู่ และส่งผลกระทบต่อประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งการกระทำนั้นอาจจะเกิดขึ้นอย่างรู้ตัว หรือไม่รู้ตัว ทั้งเจตนาและไม่เจตนา และมีรูปแบบที่หลากหลายไม่จำกัดอยู่ในรูปของตัวเงินหรือทรัพย์สิน เท่านั้น แต่รวมถึง ผลประโยชน์อื่นๆ ที่ไม่ใช้ในรูปแบบตัวเงินหรือทรัพย์สินก็ได้ อาทิ การแต่งตั้งพรรคพวกเข้าไปดำรงตำแหน่งในองค์กร ต่าง ๆ ทั้งในหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ และบริษัทจำกัดหรือการที่บุคคลผู้มีอำนาจหน้าที่ตัดสินใจให้ ญาติพี่น้องหรือบริษัทที่ตนมีส่วนได้ส่วนเสียได้รับสัมปทานหรือผลประโยชน์ จากทางราชการโดยมิชอบ ส่งผลให้ บุคคลนั้นขาดการตัดสินใจที่เที่ยงธรรม เนื่องจากยึดผลประโยชน์ส่วนตัวเป็นหลัก ผลเสีย จึงเกิดขึ้นกับ ประเทศชาติการกระทำแบบนี้เป็นการกระทำที่ผิดทางจริยธรรมและจรรยาบรรณ

การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน จึงหมายถึง กระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยง ที่เป็นระบบ ในการบริหารปัจจัยและควบคุมกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อลดมูลเหตุของโอกาส ที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน หรือความขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน และผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ อันเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดกับการทุจริต กล่าวคือ ยังมี

สถานการณ์ หรือสภาวะการณ์ของการขัดกันของผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม มากเท่าใด ก็ยิ่งมีโอกาสก่อให้เกิดหรือนำไปสู่การทุจริตมากเท่านั้น

การวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตในครั้งนี้นำเอาความเสี่ยงในด้านต่าง ๆ มาดำเนินการวิเคราะห์ตามกรอบมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission และตามบริบทความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนนี้ จะช่วยให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทราบถึงความเสี่ยงการทุจริตที่เกิดขึ้น และปัจจัยเสี่ยงที่อาจเป็นเหตุทำให้เกิด ดังนี้

1. การปฏิบัติราชการตามอำนาจหน้าที่ของข้าราชการเป็นไปในลักษณะที่ขาดหรือมีความรับผิดชอบไม่เพียงพอ
2. การปฏิบัติหน้าที่ไปในทางที่ทำให้ประชาชนขาดความเชื่อถือในความมีคุณธรรม ความมีจริยธรรม
3. การปฏิบัติหน้าที่โดยการขาดการคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตนและการยึดมั่น ในหลักธรรมาภิบาลพร้อมกันนี้ ยังสามารถกำหนดมาตรการแนวทางการป้องกัน ยับยั้งการทุจริต ปิดโอกาส การทุจริต และเพื่อกำหนดมาตรการหรือแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบ การกระทำผิดวินัยของเจ้าหน้าที่รัฐที่เป็น ปัญหาสำคัญและพบบ่อยอีกด้วย

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างวัฒนธรรมสุจริต และแสดงเจตจำนงสุจริตในการบริหารราชการให้เกิดความคิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม
2. เพื่อปรับปรุงกลไกการทำงาน เพื่อยับยั้งการทุจริต และเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน
3. เพื่อตรวจสอบการบริหารงานและการปฏิบัติราชการของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน ไม่ให้เกิดการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวในตำแหน่งหน้าที่ อันมิควรได้โดยชอบตามกฎหมาย ให้ยึดมั่นในคุณธรรมจริยธรรมเป็นแบบอย่างที่ดียืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้อง เป็นธรรม ถูกกฎหมาย โปร่งใส และตรวจสอบได้
4. เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้เสีย

ศัพท์เฉพาะ คำนิยาม

ศัพท์เฉพาะ	คำนิยาม
ความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk)	การดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตแลประพฤติมิชอบ หรืออาจการก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับ ผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงานในอนาคต
ความเสี่ยง (Risk)	ความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์บางอย่างซึ่งมีผลกระทบทำให้การดำเนินงาน ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือเบี่ยงเบนไปจากที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ผลกระทบที่เกิดขึ้นอาจส่งผลในทางบวกหรือทางลบก็ได้ ผลกระทบทางลบ เรียกว่า ความเสี่ยง ผลกระทบทางบวก เรียกว่า โอกาส
ความเสี่ยง /ปัญหา	ความเสี่ยง : เหตุการณ์ที่ยังไม่เกิด ต้องหามาตรการควบคุม ปัญหา : เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแล้ว รู้อยู่แล้ว ต้องแก้ไขปัญหา
ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	เป็นขั้นตอนในการค้นหาว่ามีรูปแบบความเสี่ยงการทุจริตอย่างไรบ้าง
โอกาส (Likelihood)	โอกาสหรือความเป็นไปได้ที่เหตุการณ์จะเกิดขึ้น
ผลกระทบ (Impact)	ผลกระทบจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งที่เป็นตัวเงินหรือไม่เป็นตัวเงิน
ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)	คะแนนรวมที่แสดงให้เห็นถึงระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริตที่เป็นผลจากการประเมินความเสี่ยงการทุจริต จาก 2 ปัจจัยคือ โอกาสเกิด (Likelihood) และผลกระทบ (Impact)
สินบน	ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่ให้แกบุคคล เพื่อจูงใจให้ผู้นั้นกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่ง ไม่ว่าการนั้นชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่

ส่วนที่ 2

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

โรงเรียนบ้านเขาแหลมดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริต ในการปฏิบัติงานในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน 2 ประเด็น คือ 1) การจัดซื้อจัดจ้าง และ 2) การบริหาร งานบุคคล โดยวิเคราะห์ ความเสี่ยงการทุจริต ตามมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission) วิธีการประเมินความเสี่ยงการทุจริต จึงอาศัยขั้นตอนหลักในการประเมิน 3 ขั้นตอน ดังนี้

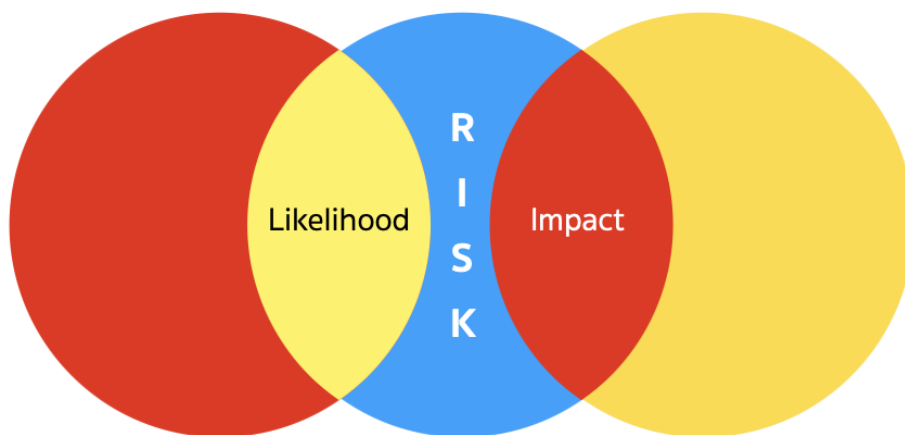
1. กำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน
2. การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน
3. มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

ขั้นตอนที่ 1 กำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

การประเมินความเสี่ยง โรงเรียนบ้านเขาแหลมได้ดำเนินการกำหนดเกณฑ์ สำหรับใช้ในการประเมิน ความเสี่ยงการทุจริตของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมิน โดยพิจารณาจาก 2 ปัจจัย คือด้านโอกาส ที่จะเกิดการทุจริต และด้านผลกระทบ และกำหนดการให้คะแนนทั้ง 2 ปัจจัย รายละเอียดดังนี้

โอกาสที่จะเกิดการทุจริต (likelihood) พิจารณาความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง ในช่วงเวลาหนึ่ง ในรูปของความถี่หรือความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์นั้น ๆ

ผลกระทบ (Impact) การวัดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้นโดย สามารถแบ่งเป็นผลกระทบทางด้านการเงินและผลกระทบที่ไม่ใช่การเงิน

1. เกณฑ์โอกาสที่จะเกิดการทุจริต (likelihood)

โอกาสที่จะเกิดการทุจริต (likelihood)	
5	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตมากกว่า 5 ครั้งต่อปี
4	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน 4 ครั้งต่อปี
3	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน 3 ครั้งต่อปี
2	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน 2 ครั้งต่อปี
1	โอกาสเกิดการกระทำทุจริต 1 ครั้งต่อปี

2. เกณฑ์ผลกระทบ (Impact)

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)	
5	เกิดความเสียหายต่อหน่วยงาน บุคลากรถูกข่มขู่ความผิดเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม
4	ภาพลักษณ์หน่วยงานติดลบเรื่องความโปร่งใส สื่อสังคมออนไลน์ลงข่าวอย่างต่อเนื่อง
3	หน่วยตรวจสอบจากภายนอก เข้าตรวจสอบข้อเท็จจริง
2	ปรากฏข่าวลือที่อาจพาดพิงบุคลากรภายในหน่วยงาน มีคนร้องเรียน แจ้งเบาะแส
1	แทบจะไม่มี

3. เกณฑ์การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Degree of Risk)

ระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk) แสดงถึงระดับความสำคัญในการบริหารความเสี่ยง โดยพิจารณาจากผลคูณของระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง(Likelihood)กับระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของความเสี่ยงแต่ละสาเหตุ (โอกาส x ผลกระทบ) กำหนดเกณฑ์ไว้ 4 ระดับ ดังนี้

ระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk)

ลำดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน
1	ความเสี่ยงระดับสูงมาก (Extreme Risk: E)	15-25 คะแนน
2	ความเสี่ยงระดับสูง (High Risk: H)	9-14 คะแนน
3	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (Moderate Risk: M)	4-8 คะแนน
4	ความเสี่ยงระดับต่ำ (Low Risk: L)	1-3 คะแนน

ในการวิเคราะห์ความเสี่ยงจะต้องมีการกำหนดแผนภูมิความเสี่ยง(RiskProfile)ที่ได้จากการพิจารณาจัดระดับความสำคัญของความเสี่ยงจากโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และผลกระทบ ที่เกิดขึ้น (Impact) และขอบเขตของระดับความเสี่ยงที่สามารถยอมรับได้ (Risk Appetite Boundary) โดยที่

ระดับความเสี่ยง = โอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ X ความรุนแรงของเหตุการณ์ต่าง ๆ

ซึ่งจัดแบ่งเป็น 4 ระดับ สามารถแสดงเป็น Risk Profile แบ่งพื้นที่เป็น 4 ส่วน (4 Quadrant) ใช้เกณฑ์ในการจัดแบ่ง ดังนี้

ระดับความเสี่ยง	คะแนนระดับความเสี่ยง	มาตรการกำหนด	การแสดงผลสัญลักษณ์
สูงมาก (Extreme)	15-25 คะแนน	มีมาตรการลดและประเมินซ้ำหรือถ่ายโอนความเสี่ยง	สีแดง
สูง (High)	9-14 คะแนน	มีมาตรการลดความเสี่ยง	สีส้ม
ปานกลาง (Medium)	4-8 คะแนน	ยอมรับความเสี่ยงแต่มีมาตรการควบคุมความเสี่ยง	สีเหลือง
ต่ำ (Low)	1-3 คะแนน	ยอมรับความเสี่ยง	สีเขียว

Risk Score					
โอกาสเกิด	ผลกระทบ				
	1	2	3	4	5
5	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
4	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
3	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
2	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง
1	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง

ขั้นตอนที่ 2 การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

เป็นขั้นตอนการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต และการจัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต โดยการอธิบายรายละเอียดเหตุการณ์ที่มีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริตว่า มีรูปแบบพฤติกรรมการณ์การทุจริตที่ในแต่ละขั้นตอนในการดำเนินงานของกระบวนการหรือโครงการ ที่ทำการประเมิน ให้ละเอียดและชัดเจน มากที่สุดว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร โดยผู้ปฏิบัติงานหรือรับผิดชอบ กระบวนการ หรือโครงการ (Risk Owners) และตัวแทนของหน่วยงาน อาจมีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ภายนอก ด้วยก็ได้ เนื่องจากการประเมินความเสี่ยงการทุจริต Risk Owners ส่วนใหญ่ไม่ยอมรับหรือบิดเบือน ในความบกพร่องของตนเอง ผู้ประเมินความเสี่ยงการทุจริตจึงไม่ใช่ Risk Owners เท่านั้นการค้นหา ความเสี่ยงการทุจริต ค้นหาจาก ความเสี่ยงที่เคยเกิด หรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูงมีประวัติอยู่แล้ว (Known Factor) และไม่เคยเกิดหรือไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคตว่ามีโอกาสเกิด (Unknown Factor) ในขั้นตอนนี้เป็นการตั้งสมมุติฐานหรือ เป็นการพยากรณ์ล่วงหน้า ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตเพิ่มเติม (Scenario) เป็นการมองข้อมูลไปข้างหน้า (Forward looking information) โดยไม่คำนึงว่าหน่วยงานมีมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตนั้นอยู่แล้วหรือไม่โดยการมองความเสี่ยง การทุจริตด้วยข้อมูลที่เลวร้ายที่สุด (Worst Case) หลักการที่สำคัญต้องไม่เอาปัญหาหรือข้อจำกัดจาก การบริหารงานในปัจจุบัน เช่น ทรัพยากร คน พาหนะ ระบบเทคโนโลยีไม่มีหรือไม่พอบุคลากรไม่มีความรู้ ความเข้าใจไม่มีจิตสำนึกซึ่งเป็นความเสี่ยงที่การดำเนินงานอาจไม่บรรลุเป้าหมายมาปนกับความเสี่ยงการทุจริต เพราะจะทำให้ละเลยการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

การให้คะแนนความเสี่ยงการทุจริตโดยพิจารณาจากขั้นตอนการดำเนินงานพิจารณาจาก 2 ปัจจัย คือ โอกาสเกิด (Likelihood) และ ผลกระทบ (Impact) จะได้ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score) ว่าอยู่ในระดับ สูงมาก สูง ปานกลาง หรือต่ำตามเกณฑ์ที่หน่วยงานได้กำหนดไว้ในขั้นตอนที่ 1 โดยตารางการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต การให้คะแนนความเสี่ยงการทุจริต และระดับความรุนแรง ของ ความเสี่ยงการทุจริต

โรงเรียนบ้านเขาแหลม แบ่งการประเมินความเสี่ยงการทุจริตออกเป็น 2 ประเด็น คือ

- 1) การจัดซื้อจัดจ้าง
- 2) การบริหารงานบุคคล

ขั้นตอนที่ 3 มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

มาตรการ หมายถึง วิธีการหรือแนวทาง วิธีการหรือแนวทางที่กำหนดขึ้นเพื่อควบคุม หรือลดโอกาส ความเสี่ยงการทุจริตโดย ความเสี่ยงการทุจริตที่อยู่ในโซนสีแดง (Red Zone) จะถูกเลือกมาทำแผนบริหารจัดการ ความเสี่ยงการทุจริต ส่วน ลำดับความเสี่ยงที่อยู่ในโซนสีส้ม สีเหลือง จะถูกเลือก ในลำดับต่อมา มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต อาจมี หลากหลายวิธีการ หน่วยงานควรทำการคัดเลือก วิธีที่ดีที่สุด และ ประเมินความคุ้มค่าเหมาะสมกับระดับความเสี่ยง การทุจริตที่ได้จากการประเมิน มาประกอบด้วยการจัดทำ แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตให้นำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต ของ กระบวนการหรือ โครงการที่ทำการประเมินของหน่วยงานที่มีอยู่ในปัจจุบัน (Key Controls in place) มาทำการ ประเมินว่ามี ประสิทธิภาพอยู่ในระดับใด ดี พอใช้ หรืออ่อน การประเมินมาตรการดำเนินการเพื่อพิจารณา จัดทำหรือ ปรับปรุงมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต เพิ่มเติม (Further Actions to be Taken) โดยมาตรการ ควบคุมความเสี่ยงการทุจริตควรเชื่อมโยง ให้มีความ สอดคล้องกับความเสี่ยงที่ประเมินไว้ และต้องมีการ ติดตามเพื่อประเมินการบริหารความเสี่ยงการทุจริต ใน กิจกรรมตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ที่ กำหนดไว้เพื่อเป็นการยืนยันผลว่ามาตรการควบคุม ความเสี่ยงการทุจริตมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด หรือ อาจต้องเพิ่มเติมหรือปรับแผนบริหารจัดการความเสี่ยง การ ทุจริตใหม่หากพบว่ารูปแบบการทุจริตหรือมี สภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปตามวงจร PDCA โรงเรียนบ้านเขาแหลม จึงได้ดำเนินการกำหนดและ ปรับปรุง มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต ตามผลการวิเคราะห์และ ประเมินความเสี่ยงการทุจริตและ ประพฤติมิ ชอบ โดยกำหนดมาตรการตามตาราง ดังต่อไปนี้

ที่	ประเด็นความเสี่ยง	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับ ของความเสี่ยง	วิธีบริหารจัดการด้านความเสี่ยง	ผลการดำเนินงานตามวิธีการใน การบริหารจัดการความเสี่ยง
๑	การจัดซื้อจัดจ้าง	<p>๑. การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดเพื่อจัดซื้อจัด จ้าง ไม่เป็นไปตาม tor/จัดทำร่างtor เอื้อประโยชน์ให้ พวก พ้อง /กำหนด tor เฉพาะเพื่อกีดกันการบุคคล อื่นหรือ ห้างร้านอื่น</p> <p>๒. การรับสินบน/เรียกรับเงิน/ของขวัญ/สินน้ำใจ/การ เลี้ยงรับรองซึ่งนำไปสู่การเอื้อประโยชน์ให้กับคู่สัญญา หรือคู่สัญญากับกิจการของญาติหรือพวกพ้อง</p> <p>๓. เรียบรับสินบนหรือเงินทอนในการจัดซื้อหรือจัด จ้าง โดยร้านที่มีเงินทอนเยอะจะได้รับการพิจารณา ก่อน เป็นอันดับแรก ทำให้ได้พัสดุที่ไม่มีคุณภาพ ไม่ ตรงตาม คุณสมบัติหรือความต้องการใช้งาน</p> <p>๔. การตรวจรับพัสดุไม่เป็นไปตามระเบียบ/เอื้อ ประโยชน์ ต่อผู้รับจ้างหรือห้างร้าน/เรียกรับเงินก่อน การตรวจรับ</p> <p>๕. ผู้มีอำนาจอนุมัติหรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเลือกใช้ วิธี เฉพาะเจาะจงกับร้านที่เป็นพวกพ้อง หรือร้านเดิม ทุก ครั้งเพื่อการต่อรองเงินทอนหรือสินบน</p> <p>๖. เจ้าหน้าที่ที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการ ขาด ความรู้ความเข้าใจในระเบียบใหม่ๆและการ ตีความ หนังสือสั่งการ/ขาดความรู้ในการตรวจรับ งาน/ผู้ ควบคุมงานไม่ควบคุมงานให้เป็นไปตามแบบ ทำให้ เกิดการเอื้อประโยชน์แก่คู่สัญญา</p>	สูง	<p>๑. การเปิดเผยข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างบนเว็บไซต์ ของหน่วยงาน</p> <p>๒ . ส่งเสริมเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานและ คณะกรรมการ ต่างๆที่เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง เข้ารับการ ฝึกอบรม ให้มีความรู้ ความเข้าใจ สามารถปฏิบัติ ตามกฎหมาย/ระเบียบการจัดซื้อ จัดจ้างได้อย่าง ถูกต้องครบถ้วน ควบคุมและ ติดตามการทำงาน อย่างใกล้ชิด ชี ดมี การสอบทาน และกำชับให้ เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามระเบียบอย่าง เคร่งครัด</p> <p>๓. จัดทำประกาศมาตรการป้องกันการเรียกรับ สินบน, มาตรการป้องกันการขัดกันระหว่าง ประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวม , ส่งเสริม คุณธรรมให้พนักงานและผู้บริหารมีคุณธรรมและ ความโปร่งใสตรวจสอบได้ ไม่มีผลประโยชน์ทับ ซ้อน</p> <p>๔. ประชาสัมพันธ์และเพิ่มช่องทางการร้องเรียน การ ปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่ ประพฤติมิชอบ ให้ ประชาชนทราบเพื่อสร้างความเกรงกลัวสำหรับการเรียกรับสินบนของเจ้าหน้าที่</p> <p>๕. แต่งตั้งคณะกรรมการการจัดซื้อจัดจ้างให้มีการ หมุนเวียนงานที่แตกต่างกับจากเรื่องเดิมๆเพื่อ ป้องกันการสร้างความคุ้นเคยกับผู้ประกอบการ</p>	

การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดจากการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของสถานศึกษา ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔ โรงเรียนบ้านเขาแหลม

ที่	ประเด็นความเสี่ยง	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับ ของความเสี่ยง	วิธีบริหารจัดการด้านความเสี่ยง	ผลการดำเนินงานตามวิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง
	ตัวอย่างการจัดซื้อจัดจ้างในหมวดงบลงทุน เช่น ๑.โครงการจัดซื้อคอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา จากเงินรายได้สถานศึกษา	๑ .การกำหนด tor ที่เอื้อประโยชน์แก่ผู้ขายรายใดรายหนึ่ง หรืออยู่โดยยี่ห้อหนึ่ง ๒ .ผู้มีอำนาจอนุมัติหรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเลือกใช้ วิธีเฉพาะเจาะจงกับร้านที่เป็นพวกพ้อง หรือร้านเดิม ทุกครั้งเพื่อการต่อรองเงินทอนหรือสินบน ๓ .เจ้าหน้าที่ที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการขาดความรู้ความเข้าใจในระเบียบใหม่ๆและการตีความหนังสือสั่งการ/ขาดความรู้ในการตรวจรับงาน/ผู้ควบคุมงานไม่ควบคุมงานให้เป็นไปตามแบบ ทำให้เกิดการเอื้อประโยชน์แก่คู่สัญญา	สูง	๑. การเปิดเผยข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างบนเว็บไซต์ของหน่วยงาน ๒. ประชาสัมพันธ์และเพิ่มช่องทางการร้องเรียน การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่ประพฤติมิชอบ ให้ประชาชนทราบเพื่อสร้างความเกรงกลัวสำหรับการเรียกรับสินบนของเจ้าหน้าที่ ๓.ส่งเสริมเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานและ คณะกรรมการต่างๆที่เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง เข้ารับการ ฝึกอบรม ให้มีความรู้ ความเข้าใจ สามารถปฏิบัติ ตามกฎหมาย/ระเบียบการจัดซื้อ จัดจ้างได้อย่างถูกต้องครบถ้วน ควบคุมและ ติดตามการทำงานอย่างใกล้ชิด ซึ่ รมี การสอบทาน และกำกับให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามระเบียบอย่างเคร่งครัด	๑. ทำให้คณะกรรมการกำหนด tor มีความระมัดระวังในการ กำหนด tor มากขึ้น ๒. ผู้มีอำนาจอนุมัติหรือเจ้าหน้าที่ ที่เกี่ยวข้องเกิดความเกรงกลัวใน การเรียกรับสินบนจาก ผู้ประกอบการ ๓. เจ้าหน้าที่ผู้ ปฏิบัติงานและ คณะกรรมการต่างๆ มีความรู้ สามารถปฏิบัติ ตาม กฎหมาย/ ระเบียบการจัดซื้อจัดจ้าง ได้อย่างถูกต้องครบถ้วน

ที่	ประเด็นความเสี่ยง	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับ ของความเสี่ยง	วิธีบริหารจัดการด้านความเสี่ยง	ผลการดำเนินงานตามวิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง
๒	การบริหารงานบุคคล เช่น การรับสมัครบุคคล เข้าทำงานต่างๆ ภายในโรงเรียน	<p>๑. การรับทรัพย์สินหรือผลประโยชน์อื่นเพื่อให้หรือสัญญาว่าจะให้หรือด้วยวิธีการอื่นใด โดยทุจริต ในการรับพนักงานจ้าง พนักงานทั่วไป หรือลูกจ้างเข้าทำงานในหน่วยงาน</p> <p>๒. ช่วยเหลือญาติหรือพวกพ้องในการสอบเข้า ขั้นตอนการสรรหา บรรจุ แต่งตั้ง รับโอน การให้ย้าย</p> <p>๓. เรียกรับเงินจากบุคคลอื่นเพื่อเอื้อให้ได้รับ การ บรรจุ แต่งตั้ง หรือรับโอน/ย้าย</p> <p>๔. การมอบหมายงานที่ไม่เป็นธรรม การประเมิณผล การปฏิบัติงานเพื่อเลื่อนเงินเดือนไม่เป็นธรรม</p> <p>๕. การพิจารณาคัดเลือกบุคลากรเข้ารับการอบรม เน้นแต่พวกพ้องตน ผู้อำนวยการเรียกเก็บเงินก่อนการ เลื่อนขั้น เลื่อนระดับ หรือ เพื่อต่อสัญญาจ้าง</p>	ปานกลาง	<p>๑. ประชาสัมพันธ์การรับสมัครสอบ รับโอน/ย้าย มีการประกาศผลการสอบของ หน่วยงานผ่านสื่อประชาสัมพันธ์หลากหลาย เพื่อการกระจายข้อมูลข่าวสาร</p> <p>๒. ประกาศเจตนารมณ์นโยบาย NO Gift Policy จากการปฏิบัติหน้าที่ จัดทำประกาศมาตรการป้องกันการทุจริตในการสรรหาและเลือกสรรของหน่วยงาน</p> <p>๓. กำชับ/กำกับดูแลเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน บุคลากรให้ปฏิบัติ ตามระเบียบ/กฎหมาย มาตรการแสดงเจตนารมณ์ ในการนำหลักคุณธรรมมาจริยธรรม ในการบริหารงาน ของผู้บริหารและการปฏิบัติ งานของเจ้าหน้าที่ หากมีการฝ่าฝืนหรือกระทำผิดตามกฎหมาย ต้องดำเนินการพิจารณาโทษ ทางวินัยตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด</p> <p>๔. การกำหนดหลักเกณฑ์ในการบริหารงาน บุคคลที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม โปร่งใส ตรวจสอบได้</p> <p>๕ .มาตรการสร้างความโปร่งใสในการบริหารงานบุคคล สร้างความโปร่งใสในการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือน มาตรการนำผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการให้บริการมาใช้ประกอบในการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือน</p>	<p>๑.หน่วยงานมีผู้สมัครที่หลากหลาย ไม่เฉพาะเจาะเป็นญาติหรือพวกพ้องของ เจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน</p> <p>๒ .ผู้มีอำนาจหรือเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องไม่สามารถ เรียก รับสินบนตามนโยบาย NO Gift Policy</p> <p>๓ .เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานปฏิบัติงานเป็นไปตามระเบียบ/กฎหมาย ในการบริหารงานของผู้บริหาร และการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ หากมีการฝ่าฝืนหรือกระทำผิดตามกฎหมายต้องถูกดำเนินการพิจารณาโทษ ทางวินัย ตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด</p> <p>๔.ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่มีหลักเกณฑ์ ในการทำงานที่เป็นรูปธรรมโปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้</p> <p>๕. หน่วยงานมีความโปร่งใสในการบริหารงานบุคคล ด้านการเลื่อนขั้นเงินเดือนที่มีการนำ มาตรการนำผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการให้บริการมาใช้ประกอบ ในการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือน</p>

ภาคผนวก

คำสั่งโรงเรียนโรงเรียนบ้านเขาแหลม

ที่ /2568

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินความเสี่ยงของการดำเนินงาน
และจัดทำแผนปฏิบัติการ ป้องกันการทุจริต ประจำปีงบประมาณ 2568

.....

ด้วยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดให้มีการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ออนไลน์ (Integrity And Transparency Assessment Online : ITA Online) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลด้านคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานให้ได้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงหรือพัฒนาคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของโรงเรียนบ้านน้ำซับเจริญ และนำข้อเสนอแนะไป จัดทำมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ทั้งในระดับนโยบายและในระดับปฏิบัติพร้อมทั้งนำผลการประเมินไปปรับปรุงและพัฒนากระบวนการปฏิบัติงาน ให้มีความเหมาะสม และสอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาลต่อไป

เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์และบรรลุเป้าหมายโรงเรียนบ้านเขาแหลมจึงแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินความเสี่ยงของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตและพฤติมิชอบ และจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ โดยมีหน้าที่ วิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนตามมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission) เพื่อกำหนดมาตรการสำคัญเร่งด่วนเชิงรุกในการป้องกันการทุจริตการบริหารงานที่โปร่งใสตรวจสอบได้ตลอดจนจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริตประจำปีงบประมาณพ.ศ.๒๕๖๘ เพื่อเป็นกรอบแนวทางในการดำเนินงานเสริมสร้างคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของโรงเรียนบ้านน้ำซับเจริญ ประกอบด้วย

1.นายอานนท์ คงเกตุ	ผู้อำนวยการโรงเรียน	ประธานกรรมการ
2.นางสุนิสา ภาคโพธิ์	หัวหน้าฝ่ายบริหารงานงบประมาณ	รองประธานกรรมการ
3 น.ส.ปริญหิวิล มหาดพจน์	หัวหน้าฝ่ายบริหารงานบุคคล	กรรมการ
4 นายณัฐพงษ์ สิริศาสตร์	หัวหน้าฝ่ายบริหารงานทั่วไป	กรรมการ
5 น.ส.ยุวดี แกล้งเรียบ	หัวหน้าฝ่ายบริหารวิชาการ	กรรมการ/ เลขานุการ

ขอให้คณะกรรมการปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความรู้ ความสามารถและรอบคอบ เพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพ บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้ เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ 13 พฤษภาคม พ.ศ. 2568

ลงชื่อ

(นายอานนท์ คงเกตุ)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเขาแหลม

